

HAVENSCHAP MOERDIJK

Begroting 2025

Behoort bij het besluit van het Bestuur d.d. 16 mei 2024

Mij bekend

De netwerksecretaris,

F. van Dam

Inhoudsopgave

INLEIDING	3
PROGRAMMA FINANCIERING	4
PARAGRAFEN.....	5
EXPLOITATIEOVERZICHT EN MEERJARENPECTIEF	6
FINANCIËLE POSITIE EN MEERJARENPECTIEF.....	7
WEERSTANDSVERMOGEN EN RISICOBHEERSING	8
FINANCIERING EN TREASURY	9
BEDRIJFSVOERING.....	12
OPENBAARHEID.....	12
VERBONDEN PARTIJEN	12
INDICATOREN.....	12
BIJLAGEN	14
KADERNOTA	14
NOTA RESERVES EN VOORZIENINGEN	14
NOTA WEERSTANDSVERMOGEN.....	15
NOTA BEDRIJFSVOERING	15
NOTA VERBONDEN PARTIJEN	15

Inleiding

Voor u ligt de begroting 2025 van de gemeenschappelijke regeling bedrijfsvoeringsorganisatie Havenschap Moerdijk (hierna Havenschap).

Het Havenschap is vanaf 1 januari 2017 een bedrijfsvoeringsorganisatie die alleen nog maar als aandeelhouder en financier van Havenbedrijf Moerdijk NV (hierna Havenbedrijf) optreedt.

Deze begroting is geënt op het BBV (Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten). Op basis daarvan dient de begroting te bestaan uit:

- Een beleidsbegroting, bestaande uit: een programmabegroting en een aantal verplichte paragrafen;
- Een financiële begroting, bestaande uit: een overzicht van baten en lasten met toelichting en een uiteenzetting van de financiële positie met toelichting.

Programma Financiering

Als gevolg van de verzelfstandiging per 1 januari 2017 resteren er geen activiteiten in het Havenschap Moerdijk, behoudens de taken als aandeelhouder en financieringsmaatschappij. Daarom wordt één programma “Financiering” geïdentificeerd.

Doelstelling en taken gemeenschappelijke regeling Bedrijfsvoeringsorganisatie Havenschap Moerdijk

De taken van het Havenschap betreffen het bedrijfsmatig (doen) verrichten van werkzaamheden met betrekking tot het aandeelhouderschap van het Havenbedrijf en het verrichten van alle verdere handelingen, die met het vorenstaande in de ruimste zin verband houden of daartoe bevorderlijk kunnen zijn, waaronder het verstrekken van eigen vermogen en financiering aan deze vennootschap en haar groepsvennootschappen alsmede het verwerven van gronden ten behoeve van het Havenbedrijf.

Verstrekken krediet

Het Havenschap stelt jaarlijks voor het komende jaar een kredietlimiet vast, bij voorkeur gelijktijdig met het vaststellen van haar begroting, maar uiterlijk op 1 augustus van ieder jaar. De hoogte van de kredietlimiet is niet hoger dan het kredietplafond ter grootte van € 280.000.000. Dit is vastgelegd in de kredietovereenkomst tussen Havenschap en Havenbedrijf.

De hoogte van de kredietlimiet wordt elk jaar bepaald en gebaseerd op de liquiditeitsplanning van het Havenbedrijf voor het komend kalenderjaar, met een opslag van 10% voor onvoorziene uitgaven van het Havenbedrijf.

De kredietlimiet voor 2025 bedraagt € 258,3 miljoen (gebaseerd op financieringsbehoefte voor 2025 uit de begroting 2024 van € 234,8 miljoen x 1,1). Op het moment dat het Havenbedrijf de begroting voor 2025 heeft vastgesteld zal dit naar verwachting leiden tot het verzoek om een bijstelling van de kredietlimiet voor 2025.

Impact oorlog in Oekraïne

De oorlog in Oekraïne: Er is geen direct economisch effect omdat het Havenbedrijf Moerdijk geen directe banden heeft met Rusland of Russische bedrijven en er geen handel plaatsvindt in fossiele brandstoffen (olie/gas/kolen) of graan. De indirecte gevolgen, zoals inflatie en rentestijging, hebben wel impact op het Havenbedrijf Moerdijk.

Uiteraard worden de ontwikkelingen binnen het havengebied en het havenbedrijfsleven nauwlettend gevolgd.

Paragrafen

In het hoofdstuk Paragrafen zijn de volgende onderdelen terug te vinden:

- Exploitatieoverzicht en meerjarenperspectief
- Financiële positie
- Weerstandsvermogen en risicobeheersing
- Financiering en treasury
- Bedrijfsvoering
- Openbaarheid
- Verbonden partijen

Omdat het Havenschap geen lokale heffingen en tarieven, geen kapitaalgoederen en geen gronden in bezit heeft wordt in deze begroting geen paragraaf lokale heffingen en tarieven, paragraaf onderhoud kapitaalgoederen en geen paragraaf grondbeleid opgenomen.

Exploitatieoverzicht en meerjarenperspectief

Programma Financiering	Realisatie 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028	Totaal 2023-2028
Rente baten	6.778	6.808	6.136	5.253	4.959	4.364	34.298
Opbrengsten garantiepremie	320	320	320	340	340	340	1.980
Overige opbrengsten	39	31	31	31	31	31	194
Totaal opbrengsten	7.137	7.159	6.487	5.624	5.330	4.735	36.472
Rente lasten	6.778	6.808	6.136	5.253	4.959	4.364	34.298
Kosten garantiepremie	320	320	320	340	340	340	1.980
Overige kosten	39	31	31	31	31	31	194
Totaal kosten	7.137	7.159	6.487	5.624	5.330	4.735	36.472
RESULTAAT	0	0	0	0	0	0	0

Alle bedragen x 1.000 euro (€)

Het Havenschap kent alleen het programma Financiering. In bovenstaand overzicht zijn de opbrengsten en kosten van het programma Financiering voor 2023 tot en met 2028 weergegeven. De begroting 2025 laat een resultaat zien van € 0 omdat alle kosten van het Havenschap doorberekend worden aan het Havenbedrijf.

De rente lasten en rente baten worden voor 2025 begroot op € 6.136.000.

De garantiepremie bedraagt € 320.000 en geldt als vergoeding voor de deelnemers van het Havenschap, te weten de gemeente Moerdijk en de provincie Noord-Brabant, voor het garant staan van de verplichtingen van het Havenschap jegens Bancaire Instellingen.

De overige kosten en overige opbrengsten worden begroot op € 31.000 en bestaan met name uit kosten voor de accountantscontrole.

Financiële positie en meerjarenperspectief

	Realisatie 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028
Beschikbaar op lange termijn						
Eigen Vermogen						
Algemene reserve	97.265	97.265	97.265	97.265	97.265	97.265
Totaal Eigen Vermogen	97.265	97.265	97.265	97.265	97.265	97.265
Vaste schulden met een rentetypische looptijd van één jaar of langer						
Onderhandse leningen van binnenlandse banken en overige financiële instellingen	163.531	130.570	115.596	115.108	94.607	74.243
Kasgeldleningen (in combinatie met renteswaps)	-	-	-	-	-	-
Totaal vaste schulden met een rentetypische looptijd van één jaar of langer	163.531	130.570	115.596	115.108	94.607	74.243
Netto-vlottende schulden, met een rentetypische looptijd korter dan één jaar						
Kasgeldleningen	47.700	104.373	71.127	52.376	80.025	66.973
Totaal netto-vlottende schulden, met een rentetypische looptijd korter dan één jaar	47.700	104.373	71.127	52.376	80.025	66.973
Totaal beschikbaar	308.496	332.208	283.988	264.749	271.897	238.481
Financiële vaste activa						
Kapitaalverstrekkingen aan deelnemingen	97.265	97.265	97.265	97.265	97.265	97.265
Overige uitzettingen met rentetypische looptijd van één jaar of langer	163.531	130.570	115.596	115.108	94.607	74.243
Totaal financiële vaste activa	260.796	227.835	212.861	212.373	191.872	171.508
Uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan één jaar						
Overige verstrekte kasgeldleningen	47.700	104.373	71.127	52.376	80.025	66.973
Uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan één jaar	47.700	104.373	71.127	52.376	80.025	66.973
Totaal benodigd	308.496	332.208	283.988	264.749	271.897	238.481
Saldo beschikbaar als werkkapitaal	0	0	0	0	0	0

Alle bedragen x 1.000 euro (€)

Weerstandvermogen en risicobeheersing

Het Havenschap heeft een bedrag van € 97.265.000 aan eigen vermogen beschikbaar om niet begrote financiële risico's te kunnen dekken. Dit bedrag is geheel aangewend ten behoeve van de financiële vaste activa (deelneming Havenbedrijf).

Algemene reserves (per 1 januari 2025) € 97.265.000

Het risico voor het Havenschap is het mogelijk afwaarderen op de waarde van de deelneming in het Havenbedrijf. De waarde van de deelneming wordt gebaseerd op verkrijgingsprijs of lagere marktwaarde indien deze duurzaam is. Er zijn op dit moment geen aanwijzingen dat van dit laatste sprake zou zijn.

In de onderstaande tabel zijn de verplichte kengetallen terug te vinden:

	Realisatie 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028
Netto schuldquote	23	18	18	20	18	16
Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen	-7	-15	-11	-9	-15	-14
Solvabiliteitsratio	31	29	34	37	36	41
Structurele exploitatieruimte	0	0	0	0	0	0
Grondexploitatie	nvt	nvt	nvt	nvt	nvt	nvt
Belastingcapaciteit	nvt	nvt	nvt	nvt	nvt	nvt

Financiering en treasury

Algemeen

Voor het Havenschap geldt dat de passiva bestaat uit eigen vermogen en vreemd vermogen. Er is dus sprake van financiering met vreemd vermogen. In de kredietovereenkomst is opgenomen dat:

Het Havenbedrijf is gehouden er voor zorg te dragen dat het Havenschap te allen tijde aan haar verplichtingen uit hoofde van de Financieringsinstrumenten kan voldoen, voor zover deze Financieringsinstrumenten zijn benut om krediet aan het Havenbedrijf te verstrekken.

Aanvullend is het Havenbedrijf verplicht tot betaling van alle kosten die het Havenschap maakt om uitvoering te geven aan de kredietovereenkomst.

Een garantiepremie moet worden betaald ter grootte van € 320.000 per jaar als vergoeding voor de deelnemers van het Havenschap, te weten de gemeente Moerdijk en de provincie Noord-Brabant. De vergoeding is voor het garant staan van de verplichtingen van het Havenschap jegens Bancaire Instellingen.

Bij de invulling van de financiering wordt het treasurystatuut van het Havenschap en het financieringsbeleid van het Havenbedrijf gevolgd.

Algemene ontwikkelingen rentebeleid

De wereldeconomie was snel aan het herstellen van de coronacrisis, de uitgebroken oorlog in Oekraïne heeft wel echter wel zijn weerslag op de wereldeconomie. De sterk gestegen inflatie heeft in 2022 en deels 2023 geresulteert in forse stijgingen van de rentes. Naar verwacht is de rust enigszins hersteld en is daarmee is de rente gestabiliseerd.

Financieringsbehoefte en –positie

Aan het begin van 2025 bedraagt de financieringsbehoefte van Havenbedrijf Moerdijk NV naar verwachting € 234,8 miljoen (prognose maart 2024) . Deze zal in de loop van 2025 naar verwachting aflopen naar € 186,7 miljoen.

Leningenportefeuille o/g	Bedrag (x € 1miljoen)
Stand per 1 januari 2025	234,8
Nieuwe lang lopende vaste leningen	0,0
Nieuwe kortlopende variabele leningen	0,0
Mutatie kasgeldleningen	-0,6
Reguliere aflossingen	-47,5
Vervroegde aflossingen	0,0
Stand per 31 december 2025	186,7

In het verleden zijn een drietal renteswaps afgesloten. Een renteswap zet de rente typische looptijd van variabel om naar vast. Hiermee wordt het risico op rentestijgingen afgedekt. Inmiddels zijn twee

renteswaps afgelopen, de laatste loopt in oktober 2029 af. In onderstaand tabel zijn de details van de in 2025 resterende renteswap terug te vinden.

Overzicht renteswaps	Ingangsdatum	Einddatum	Hoofdsom	Restant som 1-1-2025	Afname som 2025	Restant som 31-12-2025	Percentage
Rabobank	17-11-2008	1-10-2029	50.000	50.000	-	50.000	4,3600 vast
Totaal			50.000	50.000	-	50.000	

Alle bedragen x 1.000 euro (€)

Per 2-1-2023 is een financieringsovereenkomst gesloten tussen de NWB (Nederlandse Waterschapsbank) en het Havenschap Moerdijk met een looptijd van 5 jaar. Deze kredietfaciliteit, zonder bereidstellingsprovisie, bedraagt maximaal € 100 miljoen.

Per 2 augustus 2023 is een nieuwe vaste geldlening aangetrokken ad. € 32,5 miljoen. Deze lening is afgesloten om aan de hedge ratio te blijven voldoen.

Per 1 januari 2025 zal naar verwachting ca. € 71,7 miljoen aan kasgeldleningen opgenomen zijn (prognose maart 2024). Per 31 december 2025 zal dit naar verwachting ca. € 71,1 miljoen zijn.

	Omvang per 01-01-2025	Omvang per 31-12-2025
Kasgeldleningen	71.714	71.127

Alle bedragen x 1.000 euro's (€)

De restant schuld op de opgenomen vaste geldleningen bedraagt per 31 december 2025 ca. € 115,6 miljoen.

Vaste geldleningen	Ingangsdatum	Einddatum	Hoofdsom	Restantschuld 1-1-2025	Aflossing in 2025	Restantschuld 31-12-2025
BNG	22-08-2002	22-08-2027	3.800.000	456.000	152.000	304.000
BNG	15-08-2005	15-08-2030	600.000	197.657	29.987	167.670
BNG	15-08-2005	15-08-2030	1.800.000	592.969	89.961	503.009
BNG	01-02-2005	01-02-2031	1.000.000	380.241	48.362	331.879
BNG	15-01-2007	15-01-2032	3.250.000	1.442.973	154.000	1.288.973
NWB	13-11-2020	13-11-2030	45.000.000	45.000.000	0	45.000.000
NWB	01-07-2021	01-10-2029	50.000.000	50.000.000	0	50.000.000
BNG	22-7-2022	22-7-2025	14.500.000	14.500.000	14.500.000	0
BNG	22-7-2022	22-7-2032	8.000.000	8.000.000	0	8.000.000
BNG	22-7-2022	22-7-2034	10.000.000	10.000.000	0	10.000.000
BNG	2-8-2023	4-8-2025	32.500.000	32.500.000	32.500.000	0
Totaal			170.450.000	163.069.840	47.474.309	115.595.531

Alle bedragen x 1.000 euro's (€)

Rekening-courant

Voor lopende betalingen kan gebruik worden gemaakt van de afgesloten rekening-courant overeenkomsten:

Rabobank max. faciliteit € 250.000

Tijdelijke belegging beschikbare geldmiddelen

Tijdelijke belegging van beschikbare geldmiddelen doen zich niet voor.

Toetsing aan de normen van de Wet Fido

Het risico van kortlopende financiering wordt beperkt met een zogenaamde kasgeldlimiet, volgens welke de totale omvang van de vlottende schuld op enig moment aan een maximum is gebonden, zijnde 8,2% van de begrotingsomvang. Voor het Havenschap komt dit in 2025 neer op een bedrag van 8,2% van € 6.487.000 is € 532.000. Het Havenschap sluit alleen maar kortlopende financieringen af als hier kortlopende leningen aan het Havenbedrijf tegenoverstaan staan. Hierdoor blijft de netto vlottende schuld altijd onder de toegestane kasgeldlimiet.

Renterisiconorm

Terzake van de vaste financiering stelt de wet een norm waaraan het renterisico van de portefeuille als geheel moet voldoen. Deze norm wordt aangeduid als renterisiconorm en bedraagt 20% van de begrotingsomvang met een minimum van € 2,5 miljoen. Kasgeldleningen in combinatie met renteswaps worden opgenomen bij de opgave van de renterisiconorm. Het renterisico m.b.t. kasgeldleningen in combinatie met renteswaps doet zich in principe pas voor op de einddatum, of eventueel eerder op een break clause moment van het betreffende renteswap contract. Doelstelling is dat de leningenportefeuille zo wordt gespreid, dat de te lopen renterisico's gelijkmatig over de jaren worden gespreid. In 2025 vindt geen renteherziening plaats.

Het Havenschap voldoet daarmee aan de gestelde norm, zie ook onderstaande tabel:

		Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028
1a	Renteherziening op vaste schuld o/g	0	0	0	0	0
1b	Renteherziening op vaste schuld u/g	0	0	0	0	0
2	Netto renteherziening op vaste schuld (1a-1b)	0	0	0	0	0
3a	Nieuwe aangetrokken vaste schuld	0	0	0	0	0
3b	Nieuwe verstrekte uitzettingen	0	0	0	0	0
4	Netto nieuw aangetrokken vaste schuld (3a-3b)	0	0	0	0	0
5	Betaalde aflossingen	462	47.474	488	20.501	20.364
6	Herfinanciering (laagste van 4 en 5)	0	0	0	0	0
7	Risico op vaste schuld (2 + 6)	0	0	0	0	0
RENTERISICONORM						
8	Stand van de vaste schuld per 1/1	163.531	163.070	115.596	115.108	94.607
9	Het bij ministeriele regeling vastgestelde percentage	20%	20%	20%	20%	20%
10	Risiconorm van begrotingsomvang (minimaal 2.500)	2.500	2.500	2.500	2.500	2.500
TOETS RENTERISICONORM						
10	Renterisiconorm	2.500	2.500	2.500	2.500	2.500
7	Renterisico op vaste schuld	0	0	0	0	0
11	Ruimte (+) c.q. Overschrijding (-) (10-7)	2.500	2.500	2.500	2.500	2.500

Alle bedragen x 1.000 euro (€)

Banken stellen geen eisen bij het verstrekken van kredieten aan het Havenschap, omdat uit artikel 16.1 van de Gemeenschappelijke Regeling Bedrijfsvoeringsorganisatie Havenschap Moerdijk volgt dat de deelnemers garant staan voor door het Havenschap aangetrokken gelden.

Bedrijfsvoering

In het Havenschap vinden, behoudens het optreden als aandeelhouder en financier van Havenbedrijf, geen activiteiten plaats.

Het Havenschap heeft geen personeel in dienst. Het bestuurlijk proces en de voorbereiding van de besluitvorming wordt verzorgd door de netwerksecretarissen van het Havenschap. Deze functie wordt gezamenlijk uitgevoerd door een medewerker van de gemeente en een medewerker van de provincie, waarbij de werkzaamheden in onderling overleg worden uitgevoerd en vervanging kan worden geregeld. De administratie wordt verzorgd door het Havenbedrijf. Wat het Havenbedrijf doet voor het Havenschap is vastgelegd in een overeenkomst van opdracht tot levering van diensten.

Openbaarheid

Naast een kwalitatief goede uitvoering van onze taken en dienstverlening is informatiebeheer noodzakelijk. We zijn een transparante en betrouwbare organisatie met de basis op orde. Daartoe handelen we in overeenstemming met nieuwe wetgeving. In het kader van de Wet Open Overheid (Woo) zullen we eind 2024 nog verder actief openbaarheid verlenen aan organisatiegegevens: de bereikbaarheid van het bestuursorgaan en zijn organisatieonderdelen, en de wijze waarop een verzoek om informatie kan worden ingediend. Vergaderstukken, verslagen en Woo-verzoeken worden ook vanaf eind 2024 actief openbaar gemaakt in het kader van de Woo.

Verbonden partijen

Het Havenschap heeft een 100% belang in het Havenbedrijf.

Indicatoren

Het Havenbedrijf rapporteert periodiek aan het Havenschap over de volgende indicatoren.

Nr	Indicatoren per kwartaal	Norm advies accountant**	Rapportage	Frequentie
1	Aan de NV verstrekte financiering versus kredietplafond overeenkomst.		Kwartaalrapportage en jaarverslag HbM NV	4 per jaar
2	Solvabiliteitsratio (EV/TV)		Kwartaalrapportage en jaarverslag HbM NV	4 per jaar
3	Interest coverage ratio NV. (EBITDA/rentekosten)	> 1	Kwartaalrapportage en jaarverslag HbM NV	4 per jaar
4	Debt/EBITDA NV. (waarbij Debt = rentedragende schulden)	Afnemend	Kwartaalrapportage en jaarverslag HbM NV	4 per jaar
5	Rentelasten		Kwartaalrapportage en jaarverslag HbM NV	4 per jaar
6	Gemiddelde rente (rentekosten/ rentedragende schulden)		Kwartaalrapportage en jaarverslag HbM NV	4 per jaar

Nr	Indicatoren per jaar	Norm advies accountant**	Rapportage	Frequentie
7	(Boek)waarde activa NV dat als onderpand dient voor de verstrekte financiering versus aangetrokken financiering.		Jaarverslag HbM NV	1 per jaar
8	Ontwikkeling actuele waarde activa dat als onderpand dient voor de verstrekte financiering versus aangetrokken financiering.		Jaarverslag HbM NV	1 per jaar
9	Bij GR: renterisicoprofiel: resterende looptijd aangetrokken leningen en rentepercentage versus resterende looptijd verstrekte leningen bij NV en bijbehorende rentepercentage.		Jaarstukken HM GR	1 per jaar
10	Ontwikkeling risicoprofiel NV	De NV een sluitende meerjarenbegroting laat zien in samenhang met een stabiel of verbeterend risicoprofiel.	Jaarverslag HbM NV	1 per jaar
11	Renterisiconorm GR		Jaarrekening HM GR, begroting HM GR	2 per jaar
12	Kasgeldlimiet GR		Jaarrekening HM GR, begroting HM GR	2 per jaar

** tijdens BVO vergadering 28/6/2018

Bijlagen

In de financiële beleids- en beheersverordening, vastgesteld in de Raad van Bestuur vergadering van 21 december 2016, is in artikel 2 vastgelegd dat:

- De Kadernota;
- De Nota reserves en voorzieningen;
- De Nota weerstandsvermogen;
- De Nota Bedrijfsvoering;
- De Nota Verbonden partijen;

als bijlagen bij de begroting worden gevoegd.

Onderstaande nota's zijn toegespitst op de situatie dat bij het Havenschap behoudens het optreden als aandeelhouder en financier van Havenbedrijf, geen activiteiten plaatsvinden. Vandaar dat onderstaande nota's een beknopt van toepassing zijnde uitwerking kennen.

Kadernota

Deze kadernota/-brief gaat in op de kaders waaraan de begroting dient te voldoen.

De begroting en het meerjarenperspectief dienen jaarlijks zelfstandig sluitend te zijn.

De begroting wordt opgesteld in overeenstemming met de BBV (Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten).

Nota reserves en voorzieningen

De nota reserves en voorzieningen gaat in op welke reserves en voorzieningen het Havenschap kent en hoe het Havenschap met deze reserves en voorzieningen omgaat.

Op de reserves en voorzieningen zijn o.a. artikel 41 tot en met artikel 45 van het BBV (Besluit Begroting en Verantwoording) van toepassing.

Reserves zijn onderdeel van het eigen vermogen (artikel 42 BBV). Stortingen en onttrekkingen dienen via de winst- en verliesrekening te lopen en bij de winstbestemming c.q. verliesbestemming ten gunste of ten laste van de betreffende reserve te worden gebracht.

Het Havenschap kent alleen een algemene reserve. Aan dit eigen vermogen is geen specifieke bestemming gegeven (artikel 43 BBV).

Het Havenschap kent geen voorzieningen.

Nota weerstandsvermogen

In deze nota wordt ingegaan op het weerstandsvermogen.

Bij het weerstandsvermogen gaat het om de mate waarin het Havenschap in staat is middelen vrij te maken om substantiële tegenvallers op te vangen. De algemene reserve wordt volledig aangemerkt als weerstandsvermogen.

Nota Bedrijfsvoering

In deze nota wordt ingegaan op de bedrijfsvoering.

In het Havenschap vinden, behoudens het optreden als aandeelhouder en financier van het Havenbedrijf, geen activiteiten plaats.

Het Havenschap heeft geen personeel in dienst. Het bestuurlijk proces en de voorbereiding van de besluitvorming wordt verzorgd door de netwerksecretarissen van het Havenschap. Deze functie wordt gezamenlijk uitgevoerd door een medewerker van de gemeente en een medewerker van de provincie, waarbij de werkzaamheden in onderling overleg worden uitgevoerd en vervanging kan worden geregeld. De administratie wordt verzorgd door het Havenbedrijf. Wat het Havenbedrijf doet voor het Havenschap is vastgelegd in een overeenkomst van opdracht tot levering van diensten.

Nota Verbonden partijen

In deze nota wordt aandacht geschonken aan partijen waarin het Havenschap zowel bestuurlijk als financieel belang heeft.

Het Havenschap heeft een 100% belang in het Havenbedrijf.